

HADUDFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hététközpénz 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

VALÓDÍ: SZERKESZTŐ

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16

Szerkesztőség T. 3 47. • Kiadóhivatal T. 3 48

Az igazi fajvédelem

Hegymegi Kiss Pál a parlamenti pihenőt publicisztikai kirándulásokra használja fel s az egyik helyi liberális lap hasábjain egymásután döfi tollhegyre a magyar közélet, főként pedig a napipolitika problémáit, — olyan szakértelemmel, aminőre a boldogemlékeztető Rupert lehányatlása óta nincs példa a tudoldali hirlapiradalomban. Ezek a cikkek eddig, — mi tagadás, — mindezek dacára sem sok vizet zavartak, amit a világtól sem óhajunk belső értékük és stilsztikai szépségeik rovására írni. Valószínűleg a kánikula miatt volt oly lanyha az érdeklődés irányukban, aztán hallotta is ezeket a dolgokat már mindenki, — akit érdekelt, — az obstrukciós közgyűléseken, no meg kortesbeszédék és pohárköszöntők felemelő kereteiben.

Ezuttal azonban az illusztris szróz nem a Kacsakert, vagy a Libaköz jogos húzós-kút igényei mellett emeli fel rettenthetetlen szavát, nem is a molyos csutka problémája körül mélyed nemzetgazdasági tanulmányokba, hanem egyenesen *azt tartja szükségesnek, hogy a fajvédelem néhely szempontból megvizsgálja.*

Ez a *fajvédelemre utazás* elképzelhetőleg lesújtóan üt ki szegény fajvédőkre nézve, s fölösleges fáradozás is volna a cikk érdemi (?) részével vitába ereszkedni. Ami tanulságos benne, az ama bizonyos „*néhely szempont*”, amely megvilágítja, mekkora *jóhiszeműséggel*, milyen *komoly meggyőződéssel* — és főként: *minő eleve elhatározott tendenciával* nyul ehez a kérdéshez az az országgyűlési képviselő, aki Drózdai és Rupert letűnése után utolsónak maradt a politikai porondon a demokraták által annyira becézett *magyarvérségű vidéki triászbeli.*

Hegymegi mindenekelőtt egy nevezőre hozza a fajvédelemmel a „kurzust”, amelyhez homályos fejtegetései szerint Teleky Páltól Huszár Károlyig és Gömbös Gyulától Kléberberg Kunóig mindenki odatartozik, aki nem tagja a „Függetlenségi körnek”. Originális általánosítás, amin bizonyára rendkívül derülne a neonacionalizmus ellen küzdő Zsilinszky Endre és elvarátai, s amely nemkülönben szíven üti a konszolidációs táborba tartozó Szerényi bárót is, ugyanis, mint Hegymegi-csinálta zordon kurzus-fajvédőt.

De hagyján. Ez is egyike ama célszerű „szempontoknak”, amelyekért a cikk íródott. Egy csapásra sok legyet, — ez a jelszó! Mert a fajvédelem „inkább burkolt antiszémista célokat szolgál, a magyar társadalom szétbontására eszköz és arra jó, hogy egyeseknek a politikában és a gazdasági életben hatalmi állást biztosítson...”

Lám-lám, ez is *szempont*: leleplezni a fajvédőkötés igazi rugóit. Bár fölösleges fáradozás ez. Hiszen köztudomású, hogy fajvédők ülnek a nagybankok igazgatóságaiban, fajvédőket tol előre pályájukon a pesti sajtó, fajvédők foglalják el a zsiros pozíciókat. Rákosi Jenő, Vészi József, Márkus Miksa, Nadányi Emil

vállalják elveikért az üldöztetés, a nyomoruság, az állástalanság martiriumát, s a Lendvai Istvánoké, Kádár Leheleké a sajtóban minden pénz és dicsőség. Fajvédők kormányozzák a Kereskedelmi Bank, a Hitelbank s a többi mammutvállalat milliárdjait és a tőzsdét s a Weisz Fülöpök és Korányi bárók koplalnak meggyőződé-sükért. Mint ahogy, ugyebár, itt Debrecenben is a magyar fajvédelmi program gerinces hirdetéséért juttattak mandátumhoz, pártvezérséghez polgármesteri ambícióik alátámasztásához a célszerűen politizáló éltemesek...

Am mindezek csak negativumok. A harmadik, főfő és pozitív szempont, ami nyilván az egész cikket

inspirálta, alkalomkeresés egy hő, hűségétől és ragaszkodástól izzó szerelmi vallomásra.

„Nyelvében él a nemzet!” — dörög a cikkiró a száz év előtti jelszót, nem azok hát a magyarok, akiknek minden vércseppje, idegszála a magyar fajért remeg, akiket nemzedékek sirhantjai, ezerszázados hagyományok, a krisztusi hit, a história, a hosszú századokon át kikristályosodott magyar lelkeség fűz ehez a sorsverte magyar földhöz.

Nem! „Mi mindazokat, — írja az u. n. Kossuth-párt debreceni zászlótartója, — akiknek anyanyelve magyar, vagy ha nem is az, de magyarul éreznek s ez országot hazájuknak tekintik: magyar testvéreinknek tart-

juk s együtt akarunk velük dolgozni a magyar jövő munkálásában”.

Tehát Kahána Izsák éppen olyan „magyar testvér”, mint polgár Deák István, Hersch Mayer, mint Bihary Gábor uram, — de mondjuk ki egy szóval, a tolmácsolásra váró főszempontot, amit Hegymegi restelkedésből, vagy óvatosságból csak körüljár:

Galiciánér-magyar testvérek, nem-magyar anyanyelvű magyar-zsidó testvérek, tettek e szív, e lélek, a mi ölekezésünk, ez a „népszerűt”, a nemzeti demokratikus politika.

Mert ez az az *igazi fajvédelem*, amelyhez Pest demokratái diktálják a tempót s a Pásti-utca választói bölintják rá az áment.

„A magyar kormány kénytelen folytatni a küzdelmet állampolgárainak jogaiért”

Jegyzékváltás a magyar és oláh kormány között az agrárperrel kapcsolatban

Az oláhok magatartásán meggyűszult az optáns per megegyezés utján való befejezése

Budapest, aug. 23. Az erdélyi optánsok kérdésében az oláh kormány legutóbbi jegyzéket juttatott a magyar kormányhoz, amelyre a ma-

gyar kormány bukaresti követe ma nyujtotta át a választ. A két jegyzék szövege a következő:

lásaként felsorolni szives volt, a két első pont elvi jelentőségű, ezért a megvitatásra kerülő anyagból ki kell zárni.

Egyedül a kártérítésre vonatkozó gyakorlati megoldást ajánló három pont képezze a felek között eszmecsere tárgyát,

Az oláhok makacsul ragaszkodnak prepotens ajánlatukhoz

Bukarest, 1928 augusztus 9. Miniszter Ur! Kapcsolatban azzal az ajánlattal, amelyet Titulescu ur a népszövetség tanácsának folyó évi június hó 8-iki ülésén felolvasott, szives volt a folyó évi június 21-én kelt 273. sz. jegyzékével eljuttatni hozzám a m. kir. kormánynak ajánlatát, amelyben az optánsok kérdésében a két ország közti ellentétek végleges megoldása érdekében közvetlen tárgyalások megindítása iránt tett javaslatot. Ez alkalommal Ön szives volt közölni, hogy a m. kir. kormány avégből, hogy Romániával szemben a békességnek s a népszövetséggel szemben való jóakarátának újabb tanujelét adja, még egy lépéssel tovább menni hajlandó és ezzel késznek nyilatkozik közvetlen tárgyalás utján más lehetséges gyakorlati megoldást is keresni. A román királyi kormány a maga részéről is a békességnek és jóakarátának őszinte érzésétől van áthatva, tartok azonban attól, hogy

a m. kir. kormány javaslata tulajdonképpen merev ahoz, hogy attól megegyezésre való közeledés tényleg remélhető volna.

Bátor vagyok rámutatni arra, hogy a jegyzék, amelyet Ön hozzám eljuttatni szives volt, már a bekezdésében a román nemzeti bírónak a magyar-román vegyes döntőbíróstól történt visszahívása által támadt ügyről említést tesz, ami pedig nem más, mint oly vita felújítására irányuló kísérlet, amelyet végleg lezártnak kell tekintenünk. Ugy vélem, hogy felesleges ismét hangoztatni azokat a nagyszámu érveket, amelyet Titulescu ur a népszövetség

előtt kifejtett, valamint felesleges újból hivatkozni a népszövetség tanácsának legutolsó ülésén hozott döntésére. A magam részéről elegendőnek vélem ismételtel kijelenteni, hogy Titulescu urnak a román kormány nevében június hó 8-án tett javaslata a román kir. kormány e kérdésben elfoglalt álláspontjának végső határait tartalmazza és oly elveket foglal magában, amelyeket véglegesnek kell tekintenünk s amelyeket

semmiesetre sem adhatunk fel. Azon három pont közül, amelyeket Ön a június 8-iki javaslat előtárgya-

amelynek célja módot és formát találni arra a távolabbi jövőben érvényesíthető jogok közvetlenül rendezést nyerhetnek, ha mindkét részről jóindulattal kezeltetik az ügy. A román kormány megvan győződve arról, hogy ezen az uton haladva, nem lesz nehéz oly megegyezést találni, amely a két ország között fennálló ellentéteknek véget vett.

A m. kir. kormány választát várva, fogadja Miniszter Ur kiváló tiszteletem őszinte aláírását. C. Argetoianu sk. miniszter.

A magyar kormány továbbra is kitar jogos álláspontja mellett

A magyar kormány bukaresti követe ma a következő választ adta át Argetoianu külügyminiszternek.

Miniszter Ur! Excellenciád jegyzékének birtokában

a magyar kormány legfőbb sajnálkozását fejezi ki afelett, hogy legutóbbi ajánlatát a román királyi kormány nem részesítette kedvező fogadtatásban.

A román királyi kormány mindjárt jegyzéke elején oly álláspontot lát-szik helyezkedni, amely alapot nyujt arra, hogy a szóbanforgó kérdés, vagy annak egy része lezártnak tekintessék. Kétségtelen, hogy a kérdés igazságszolgáltatás nélkül is befejezhető, azaz megegyezés utján, ha t. i. az egyes egyéni esetekben bíróságon kívüli megegyezés volna létrehozható. Ennek azonban

elengedhetetlen feltétele, hogy a két ország megbízottai tárgyalásokra ilhessenek össze.

A kilátás azonban új megoldásra kizártnak látszik. Excellenciád jegyzékének alábbi kijelentései után „A magam részéről elegendőnek vélem imételtel kijelenteni, hogy Titulescu urnak a román kormány nevében június 8-án tett javaslata a kormány e kérdésben elfoglalt álláspontjának végső határait tartalmazza és oly elveket foglal magában, amelyeket véglegesnek tekintünk s melyeket semmiesetre sem adhatunk fel.”

Ez az álláspont megbénítja a tárgyalás további kísérletét

annál is inkább, minthogy a román királyi kormány azután, hogy álláspontját a fentiek értelmében leszögezte, jegyzékében nem is válaszol a magyar kormány ajánlatára és ama kívánságaira, amelyek a népszövetség tanácsa semleges tagjának, valamint a közgyűlési bizottságnak közreműködésére, továbbá a bíróságon kívüli rendezés határide-

jére vonatkoznak. Ezzel szemben a román kormány jegyzéke kívánja azt, hogy a trianoni szerződés 250. cikkelye folytán Romániára háruló fizetési kötelezettségek a magyar jóvátételi kérdéssel hozassanak kapcsolatba. Ez az eljárás

csak arra volna alkalmas, hogy elvonja a kérdést saját területéről és oly idegen természetű területre vigye át, amelyen egyáltalán nem szerepelhet.

Miután a magyar-román vegyes döntőbírószám román nemzeti bírójának a román kormány által történt visszahívása folytán az igazságszolgáltatás megakadályoztatott, a m. kir. kormány késznek nyilatkozott a bíróságon kívüli megoldás megkísérlésére. Ezzel azonban még

nem volt mondva az, hogy egy szerszám a kérdés ahoz nem tartozó idegen területekre való átvonásához is hozzájárulni volna hajlandó.

A m. kir. kormány lojálisan válaszolt, amidőn a román kormányhoz most intézett jegyzékében előre elhárította annak lehetőségét, hogy a 250. cikkelyben alapuló probléma a jóvátételi kérdéssel hozassék kapcsolatba. A magyar kormány jegyzéke arra vonatkozólag ugyanis a következőket tartalmazza:

„Ami Romániát a békeszerződés 250. cikkelyéből folyóan a magyar állampolgárok javára fizetési kötelezettségeknél a magyar jóvátétel terhére való kielégítését illeti, a m. kir. kormány

semmi körülmények között sem egyezhet, k bele abba, hogy a fizetési kötelezettségek közt a trianoni békeszerződés intézkedésével ellentétben kapcsolat létesítessék.

A népszövetség tanácsának eljárása is óvakodik ezen két különböző ügyet egymással kapcsolatba hozni.”

A m. kir. kormány késznek nyilatkozott ugyan az ügy megoldását bizonyos gyakorlati alapokon rendezni, anélkül azonban természetesen, hogy a trianoni békeszerződés és magának a kérdésnek békeszerződésbeli alapjairól eltérni szándékozott volna. Nézete szerint nem lehet kifogást emelni a magyar kormány azon álláspontja ellen, hogy

nem hajlandó felelősséget, újabb terheket és kockázatokat vállalni,

bármely alapon történjék is ez, oly igazságszolgáltatási kötelezettsége-kért, amelyeket Románia a békeszerződés életbelépése után harmadik személyekkel szemben maga felidézett. A helyzeten mitsem változtat az a körülmény, hogy a harmadik személyek magyar állampolgárok. A m. kir. kormány igen sajnálja, hogy miután a békés meg egyezés elzáródott előle, kénytelen folytatni a küzdelmet állampolgárainak jogaiért jogi alapokon úgy, amint arra nézve a békeszerződés eredetileg intézkedik.

A jegyzéket báró Villányi Frigyes rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter írta alá.

Magyarok koszoruja az angol hősök emlékművén

London, aug. 23. Urmánczy Nándor a Londonban idéző magyar küldöttség élén, ma délután 12 órakor magyar nemzetiszínű szalaggal ékesített babérkoszorút tett le a világháborúban elesett angol katonák emlékművére. A koszoru szalagján az alábbi magyar és angol nyelvű felirat van: A sors kegyetlen rendelkezése, hogy egymással szemben harcoltunk.

A fasiszta-párt főtitkára olasz-francia háborút jósol

Páris, augusztus 23. A párisi nemzetközi diákkongresszussal kapcsolatban felmerült francia-olasz konfliktus, amit a vasárnapi fasiszta ellenes párisi tüntetések idéztek elő, egyre nagyobb hullámokat ver. A diákkongresszuson résztvevő olasz diákok tegnap táviratot kaptak a fasiszta-párt főtitkárától, Turatitól, amelyben Turati felszólítja őket, hogy

térjenek haladéktalanul vissza Rómába.

Az olasz diákok erre tegnap délután testületileg kivonultak valamennyi bizottságból és délután öt órakor már el is utaztak Olaszországba.

A francia sajtó a legnagyobb felháborodás hangján tárgyalja Turati tegnapi nyilatkozatát, amelyben a

fasiszta-párt főtitkára francia-olasz háborút jósol, mondván, hogy

az ifju fasizmus hamarosan meg fog ütközni a degenerált francia néppel.

Néhány jobboldali lap mentegetni próbálja ugyan az olaszok magatartását, mondván, hogy Herriot közoktatásiügyi miniszternek lett volna kötelessége az antifasiszta tüntetések megakadályozása, a baloldali sajtó azonban kivétel nélkül

a legélesebb támadásokat intézi Olaszország ellen.

A Quotidien például azt írja, hogy az olaszok csatakiáltását nem szabad tulságosan tragikusan venni, hiszen nem harci tüntetésről van szó, hanem csak „rekedt hangu gitárosok” ordítózásairól.

A szerb demokraták kitartanak a horvát parasztpárt mellett

a kormány elleni harcban -- Hazaárulási per indul a horvát vezérek ellen

Belgrad, aug. 23. MTI: Itteni politikai körökben nagy érdeklődéssel várták a paraszt-demokrata koalíció laibachi tanácskozását. Pribicevics nyilatkozata után már mindenki tudja, hogy

a független szerb demokratapárt szolidaritást vállalt a horvát parasztpárttal,

PRIBICEVIC

mégis meglepetést keltett az a határozottság, amellyel Pribicevics Macsek mellé állott s ezért a független demokraták ellen nagy a felháborodás. Megállapítható, hogy a laibachi rezolúció a paraszt-demokrata koalíció teljes egységét jelenti és annak feborulásához fűzött várakozás meg-hiusultnak tekinthető. Ilyen körülmények között a kormány körében

a hazaárulási per megindítását várják Macsek és társai ellen.

Pribicevics, mielőtt elutazott a paraszt-demokrata koalíció laibachi ülésére, nyilatkozott a hírlapíróknak. Megállapította, hogy az ő felfogása szerint is tiltakozni kellett a horvátoknak az interparlamentáris uniónál az ellen, hogy a belgrádi csonka szkuptsim delegációját úgy fogadják, mint a szerb-horvát-szlovén királyság legális törvényhozó testületének küldöttségét.

A koalíció felbomlásáról szó sem lehet.

Belgrad hatalmasai nagyon tévednek, ha azt hiszik, hogy ezt az örömet megszerezzük nekik. A továbbiakban kijelenti Pribicevics, hogy a tiltakozás semmiképpen sem lehet, mint hazaárulást megítélni, mert a tiltakozásban a horvátok külső intervenciót nem akarnak, csupán felhívják a világ közvéleményének figyelmét arra, hogyan értelmezik Belgradban a parlamentárizmust.

Nagy tűz a Piac-utcán

(A Hajduföld tudósítójától.) Katz Ignác butorkereskedőnek Debrecenben a Frohner-szálloda mellett van az üzlete, ahol nagymennyiségű butor volt felhalmozva. Csütörtök délután még eddig ki nem derített okból nagy tűz támadt a butorraktárban s bár a tüzőltök azonnal kivonultak nagy készültséggel, a kár több ezer pengő. A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy mi okozta a pusztító veszedelmes tüzet.

A postapalota építése

(A Hajduföld tudósítójától.) A posta vezérigazgatóság megkereste a városi tanácsot, hogy intézkedjék az új postapalota helyének pontos kitűzése iránt. A városi tanács a hely kitűzésének idejét szeptember 1-ére tűzte ki, azonban Borsoss József műszaki tanácsos megjegyezte, hogy mindez még korai dolog, hiszen sem az épületek bontására, sem a postapalota építésére nem írták ki a versenytárgyalást. Így még csak az sem lesz, aki a cövekeket őrizze. Nagyon könnyen megeshetik tehát, hogy esetleg még kétszer is ki kell a helyet tűzni.

Kézrekerült legy vörös-terrorista vezér

Budapest, augusztus 23. A rendőrség Szent István-hetében tartott razzián kitűnő fogást csinált. Elfogta a Kristotoletti János géplakatost, a közel tíz éve körözött vörös terrorista-legendyát, aki annak idején a székesfehérvári terroresapat egyik vezetője volt. Kristotoletti a rendőrségen semmit sem tagadott. Elmondta, hogy a kommün után Szerbiába szökött, ahol kitűnően ment a dolga, később azonban a gazdasági válság miatt állását elvesztette, álnéven visszajött Magyarországra és Nagykanizsán, mint géplakatos dolgozott. Később rendes nevén váltott munkakönyvet és Budapesten is üzte foglalkozását, de az utóbbi hónapokban már csak alkalmi munkából tengette életét.

Debrecenbe szökött a Felvidékről egy föld-birtokos tolvaja

(A Hajduföld tudósítójától.) Törő István cseh megszállott területi föld-birtokos felvidéki lakásába nemrégiben betört Ócsvári Ferenc és onnan 5500 sokot, aranyórát és egyéb ékszereket ellopott. Ócsvári a lopott holmikkal átszökött a határon és Debrecenbe jött, ahol az Arany Bikában szállott meg. Innen levelet írt a felvidéki falujába s ebből tudta meg Törő István Ócsvári hollétét. Tegnapi aztán ő is Debrecenbe érkezett s panaszt tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást Ócsvári kézrekerítésére, ami a jelek szerint eredménytelennel is fog járni.

Pácban vannak az oláhok

a lerombolt marosvásárhelyi Bem-szobor miatt

(A Hajduföld tudósítójától.) Marosvásárhelyen az oláhok megszállásakor lebontották Bem apó szobrát. Néhány nappal ezelőtt a Bem-ünnepségek alkalmából a lengyel kormány táviratot küldött a marosvásárhelyi polgármesteri hivatalnak, hogy küldje meg a Bem-szobor fényképét a varsói nemzeti múzeum számára.

A tanács intézkedett, hogy a mérnöki hivatal a szobrot állítsa fel, ez azonban sehogysem sikerült. Ugyanis a lebontásnál a szobor feje behoradt, a nyak előre görbült, az áll a szabadsághős mellére csuklott. A szobrot nem lehetett úgy felállítani, hogy a fénykép csak némileg is elfogadható legyen. Most a bukaresti belügyminisztérium táviratilag tiltotta meg a városi tanácsnak, hogy a szoborról fényképfelvételt készítsen. Valószínű, hogy a kormány szégyeli a lengyelek előtt, hogy ilyen vandál módon távolította el Bem apó szobrát.

Kirándulók

előszeretettel keresik fel üzleteinket, mert nálunk a legolcsóbban láthatják el magukat a szükséges étel és italnemekkel. Szalámi kis turista rudakban szardíniák, sajtok, halkonzervek, pástétomok, huskonzervek, málna, narancs és citrom szörpök, konyakok stb. a legnagyobb választékban állnak rendelkezésre.

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Róssuth-u. 15.

Telefon: 22.

Fióküzlet: Piac-u. 22-24.

Telefon: 1003.

Tóth Imre meghalt

A magyar színművészetnek ismét súlyos gyászja van. Tóth Imre, a Nemzeti Színháznak hosszú éveken rendezője, főrendezője, majd később igazgatója, a Színművészeti Akadémia igazgatója csütörtökön délelőtt leányfalui villájában meghalt. A hetvenöt éves öreg ur, aki egész életét a magyar színházi kultúrának áldozta fel, kedden reggel tudvalevőleg agyvérzést kapott, amely mellé magas láz is lépett. A halált szívgyöngeség okozta.

Tóth Imre egész élete a legszebb és legigazibb elhivatottság volt a művészi pályára. Édesapja, Tóth József a nagy magyar színész volt, aki mint Shakespeare- és Molière-fordító is nagy érdemeket szerzett. Tóth Imre első oktatója a művészi pályán Paulay Ede volt, aki a Színművészeti Akadémiáról később maga mellé vette a fiatal és tehetséges művészt, a Nemzeti Színházhoz, ahová 1876-ban szerződött le. Csakhamar ügyelő, rendező, később főrendező lett.

1906-ban érdemei elismeréséül a színház örökös tagjává nevezték ki s 1908-ban pedig átvette a színház vezetését, mint igazgató. 1907-ben vált meg a Nemzeti Színházról, amikor a Színművészeti Akadémia élére nevezték ki. Nemrégiben fényes ünnepségekkel ünnepelték meg a Nemzeti Színházban művészi pályájának ötvenéves évfordulóját.

Tóth Imre holttestét Leányfaluról a fővárosba hozzák, temetése szombaton délután három órakor lesz a Nemzeti Színház előcsarnokából. A székesfőváros díszsírhelyet ajánl fel a magyar kultúra nagy halottjának a Kerepesi-úti temetőben.

Az elhunytban Tóth László, a „Nemzeti Újság” főszerkesztője édesapját gyászolja.

Utcai harc Rigában

Berlin, augusztus 23. Rigában tegnap este véres utcai harcokra került a sor a lett független szocialista párt egyik tüntető csoportja és a rigai rendőrség között. A harcok folyamán többszáz munkás és rendőr megsebesült. Az utcai zavargás és lövöldözés a késő éjszakai órákban még tartott.

A zavargások oka a lett kormány egyik legújabb rendelete volt, amely feloszlatta a különböző politikálói munkásszervezeteket. A független szocialista párt erre tiltakozó felvonulást rendezett, amely végül is véres zavargássá fajult. A rigai kikötőben ezzel egyidejűleg általános sztrájk tört ki, amely rövidesen az ipari üzemek nagyrészére áterjedt. A rendőrség többszáz embert letartóztatott s rengeteg házkutatást hajtott végre.

A saját házat gyújtotta fel a menekülő cigány

(A Hajdúföld tudósítójától.) Balog Miklós és Rostás Péter hajduböszörményi cigányok között a múlt nap elkeseredett verekedés támadt. Nem tudtak egymással boldogulni, mire Rostás egy másik cigányt hívott elő segítségül. Balog megrémült a tulérotól és bemenekült a házába, de a két cigány utána ment és agyonveréssel fenyegetőztek. Balog félelmében beszaladt a belső szobába és felgyújtotta a saját házat, amelyet azonban nem sokára sikerült eloltani, Balog pedig a rendőrségre került. Itt azt hozta fel védekezésül, hogy a házat azért gyújtotta fel, mert meg akarta ijeszteni üldözőit s elhatározta, hogy inkább tüzhalált hal, mintsem hogy

megverjék feldühödött üldözői, de akkor ők is ott pusztulnak el az égő házban. Balogot csütörtökön hallgatták ki dr. Szücs László vizsgálóbírósegéd, aki a gyújtogató cigányt őrizetbe vette.

Folyósítják a városi nagy kölcsönt -- megindítják a közmunkákat

Minél gyorsabban fel kell használni a beruházásokra szánt összegeket - Mit építenek a kölcsönből

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács csütörtöki ülésén dr. Vásáry István polgármesterhelyettes főjegyző bejelentette, hogy a város 3,400,000 dolláros nagy kölcsönének ügye véglegesen elintéződött, a kötelezvényt jóváhagyták, a kölcsön folyósítása megkezdődött vagy leglább is egy-két napon belül megkezdődik. Dr. Vásáry főjegyző felhívta az ügyosztályok vezetőit, hogy most már vegyék elő azoknak a létesítményeknek az ügyét, melyeket a 3,400,000 dolláros kölcsönből kell megvalósítani. Az legyen a cél, hogy a kölcsön minél hamarabb megfeleljen rendeltetésének és abból minél előbb elkészíthessék a tervezett beruházásokat. A kölcsönnek az a célja — mondotta, — hogy

munkát adjunk, nem pedig hogy takarékbetétként kezeljük.

A program tuinyomó része már abban az állapotban van, hogy azonnal végrehajtható.

A városi tanács ezúttal sorra vette azokat a beruházásokat, amelyeket a kölcsönből azonnal meg lehet kezdeni, illetőleg amelyekre a kölcsön programban bizonyos felhasználandó összeg van előirányozva.

Ilyen a szennyvízszűrő telep bővítése, melyre 169,000 pengő van felvéve. A vágóhid építésére már felhasználtak 5,700,000 pengőt, de még felhasználatlanul van 397,000 pengő. Erre nézve felhívták a műszaki osztályt, hogy nézzen utána a dolognak és ha még valami olyan munka van, amit ebből el lehet végezni, azt azonnal kezdjék meg. A vízmű bővítésére 697,000 pengő áll rendelkezésre. Ebből rendelik meg a vastalanító és mangántalanító berendezést és intézkedés történt, hogy az ezzel kapcsolatos kisebb munkák is azonnal megkezdessenek.

A Déri-muzeum berendezésére 445,000 pengő irányoztatott elő a kölcsönprogramban. Ezt az összeget nem lehet azonnal felhasználni, mert előbb még

a berendezés szállítására ki kell írni a versenytárgyalást.

Ez irányban szintén rövid időn belül intézkedés történik. Intézkedett a tanács aziránt is, hogy a világi tási vállalat a rendelkezésére álló 758,000 pengőt sürgősen beépítse. Ötvenötezer pengőből Magirus tololétrát anarnak vásárolni a tűzoltóságnak. Ennek ügyét a miniszteriummal folyó ismeri huza-vona hátráltatja. Vásáry főjegyző a jövő héten a főispán társaságában Budapestre utazik s akkor megkísérli a tololétra ügyének végleges elintézését is. Megépitik a tűzoltóság másházát is 25,000 pengő költséggel. Az építés megkezdésének csupán annyi akadálya van, hogy még nem jelölték ki a helyet, ahol a másház felépülhet. Vásáry főjegyző megsürgette a hely kijelölését az illetékes ügyosztály vezetőjénél. Az I. számú gazdasági iskola építésére 36,000 pengő volt előirányozva. Ebből már 26,000 felhasználtak. A fentmaradt

10,000 ből elvégzik a szükséges javításokat és apróbb munkákat. Egyelőre nem tudnak mit csinálni az iparművészeti iskola berendezésére felvett 40,000 pengővel, mert mint ismeretes, az egész iskola ügye a levegőben lóg. Ezt a pénzt tehát csak mint takarékbetétet lehet használni.

Tíz új tanyai iskolára annak idején 504,000 pengőt vettek fel. Hét iskolát már szeptemberben meg is nyitnak.

Három iskola építése a telek ügye miatt húzódik. Rendelkezésre áll még 217,000 pengő. Sürgette a tanács, hogy a nyulási és a nyilastelepi iskola építésére előirányozott 74,000 pengőt is használják fel. Remény van rá, hogy ezekre rövidesen kiírják a versenytárgyalást.

A gazdasági építkezésekre 708,000 pengő irányoztatott elő. Ebből számos javítást már el is végeztek, azonban 400,000 pengőre még program sincs. A városi tanács felhívta a gazdasági ügyosztályt, hogy

az építkezési programot sürgősen állítsa össze, mert a pénzt el kell költeni.

Az egész kölcsön programban a vásárcsarnok építése szerepel a legnagyobb előirányzattal, azonban a több millióra rugó összeget nem lehet felhasználni,

mert a vásárcsarnok építését technikai okok, főként pedig a minisztériumok bürokráciájának csiga lassúsága hátráltatják. Az erdei iparvasút építésére és a kocsipark bő-

vitésére 240,000 pengő áll rendelkezésre. Intézkedés történik, hogy ez az összeg sem maradjon elköltetlenül.

A törvényhatósági bizottság elhatározta az Augusztá-sanatóriumhoz vezető egyetemi körút megépítését is, amire 558,000 pengőt irányoztak elő. Az út építésének kisebbik részét megkezdték, azonban a nagyobbik rész építésére, sem pedig a vállalatbaadásra nem történt eddig intézkedés. A városi tanács most felhívta a műszaki ügyosztályt, hogy a vállalatbaadásról sürgősen intézkedjék.

Ugy szintén sürgős intézkedést kíván a tanács

Albánia készül a koronázásra

Az operettkirályság előkészületei a nagy eseményre

Milano, augusztus 23. Koronázásra készül Albánia. Szombaton lesz Tiránában az alkotmányozó nemzetgyűlés, amely felajánlja a trónt Achmed Zogunak. A történelmi fontosságu eseményhez lázas sietséggel teszik meg az előkészületeket. A parlamenti épületet, amely épen olyan egyszerű ház, mint amilyen több van Tiránában,

már fehérré meszelték, lépcsőházát újra festették és szűk üléstermében hozzáálltak egy emelvény összeállításához. Achmed Zogu leendő király számára, aki meg fog jelenni az alkotmányozó nemzetgyűlésen.

A királyválasztó gyűlés programja már kész. A nemzetgyűlés először is közfelkiáltással elnököt fog választani, mire Vroni külügyminiszter felolvassa Achmed Zogu elnöknek a nemzetgyűléshez intézett üzenetét, amelyben kormányzásának négyéves eredményeiről számol be. Közvetlenül azután a nemzetgyűlés elnöke fel fogja szólítani a nép küldötteit, hogy

egyhangy lelkesedéssel nyilvánítsák Albániát királysággá és ajánlják fel a koronát Achmed Zogunak.

Erre azután felfüggesztik az ülést és

küldöttség megy a megválasztott királyhoz, aki durazzói nyaralójából a jövő szombatra a fővárosba érkezik.

Az új király megjelenik a nemzetgyűlés színe előtt és mindjárt leteszi az esküt az alkotmányra. A kormány már rendelkezett, hogy meg kell festeni a parlamenti épület ormára a királyválasztás alkalmából kitűzendő új állami lobogót. Az eddigi zászlójuk piros mezőben fekete sas repül. Az albán királyság zászlaján

a sas fejére koronát festenek. Addig folytatják a népgyűléseket egész Albániában. Mindenütt egyforma terv szerint és a legnagyobb rendben mennek végbe az összehívott gyűlések és egyforma szövegű határozatokat küldenek a kormányhoz azzal a kívánsággal, hogy Albánia alakuljon át királysággá és Achmed Zogu legyen a király.

Az új király egyébként a Szkanderbég nevét óhajtja felvenni.

Wied herceg nem hagyja a jussát

Budapest, aug. 23. Münchenben Vilmos Wied herceg, Albánia volt fejedelme kijelentette, hogy jogairól sohasem mondott le és ma is Albánia fejedelmének tartja magát.

Dalárdák - dalosok

Irtá: Forray István

II.

Amiként a család, úgy az egyesületek, tehát a dalárdák mozgási és fejlődési lehetőségeinek egyik legfontosabb rugója az anyagi függetlenség. Sajnos, ezek az altruista egyesületek állandóan a legnagyobb anyagi zavarokkal küzdenek s a nemes idealizmusokon kívül jóformán semmi anyagi tőkével sem rendelkeznek, annyira, hogy sokszor egy-egy hangverseny megrendezése, vagy kisebb versenyen való részvétel, sőt néha egy-egy énekkari mű megszerzése a legnagyobb nehézségbe ütközik, de sokszor a vidéki hangversenyeken való részvétel csak úgy lehetséges, hogy a dalosok a saját filléreiből kénytelenek a legminimálisabb kiadásokat is fedezni. Pedig a hangversenyek (akár helybeliek, akár vidékiek) a dalosok tanuási kedvét, önállóságát és rutinját nagymértékben fejlesztik. A társadalomnak az a része, amely a dalt szereti és a dalosok munkáját honorálja, azzal róhatja le veük szemben a hálóját, hogy egyrészt belép az egyesület alapító, vagy pártolótagjai sorába, másrészt a dal-egylet hangversenyait, minden további kérés és biztatás nélküli szorgalmasan látogatja. Különösen azok, akik a koruknál, vagy egyéb körülményeiknél fogva a dalárda művészi életében már aktív részt nem vehetnek. Különösen a vidéki hangversenyek azok, amelyek a dalárdákat nemes versenyre szólítják, a dalosok munkakedvét és szorgalmát fokozzák és így a művészi előhaladásokat is biztosítják. Ezeknek a szerepléseknek a gyakori felszínen tartása és megrendezése a daleyetek vezetőségének a feladata. Soha kedvezőbb alkalom a kölcsönös hangversenyek rendezésére nem volt, mint most, amikor a debreceni országos verseny előtt máris több vidéki daleylet keres összeköttetést debreceni dalárdákkal. Ez lenne a daleyletek specialis, nagy vonásokban körvonalozott programjának néhány szempontja.

A másik feladat a dalárdák harmonikus összműködése, melynek első feltétele az évek óta csendesen zajtalanul szunnyadó debreceni daloskerület feltámasztása. Szilárdan megvagyok győződve arról, hogy ennek a kerületnek az egészséges élete az összes dalárdák vérkeringését mozgásba hozná és a munkakedvüket megacéloztatná. Egyébként ez a helybeli dalosoknak már régi vágya s még ma sem tudjuk mi az oka annak, hogy az ország összes daloskerületei közül miért haldoklik éppen a debreceni kerület? Illetve egyet biztosan tudunk és pedig azt, hogy az aktív életet élő dunántúli daloskerület (amely éppen most júniusba tartotta kerületi versenyét) az országos versenyeken, a legjobb díjakat hozza el, a tisztántúli kerület pedig a családások egész sorával tér otthonába.

A kerület kebelében lehetne megoldani azt a többször fölvetett kérdést, hogyan lehetne a Debrecenbe működő 22 dalárdát 5-6 dalárdára leegyszerűsíteni. Közös megállapodással kimondanák, hogy a szanált dalárdák tagjai a kijelölt öt dalárda valamelyikébe jelentkezhetik átvételre ahol egy, a karmesterekből álló pártatlan zsűri venné föl a tagokat. Így a legértékesebb erők összegyűjtésével kapnánk 5-6 versenyképes elsőrendű kórust.

Ezekből a dalárdákból lehetne aztán kiválogatni egy hatvan—száztagú válogatott kórust, amely mondjuk „Debreceni Dalárda” neve alatt a város színeit és becsületét vinné diadalra. Természetesen a kerületnek sok minden más sürgős kérdésére is

megkellene látni a megoldási formákat s különösen tekintélyének a központ előtt olyan súlyt biztosítani, amely garantálja azt az eredményt, amelyet más daoskerületek a maguk részére kiverekedtek.

(Folytatjuk.)

Fürdés közben a belpátfalvai tóba fullt egy debreceni honvéd

Belpátfalva, augusztus 23. Kedden délután a belpátfalvai köedénygyár tavában a község környékén gyakorlatozó debreceni 11. honvéd gyalogezred több tagja megfürdött. Fürdés közben Nagy M. Gyula köz-

vitéz a mély vízbe uszott, ahol görcsöt kapott és pár pernyi vergődés után elmerült a vízben. Társai, bár azonnal megmentésére siettek, a tóból már csak Nagy Gyula holttestét tudták kihuzni.

Mérgezett dinnyétől meghalt két ember

Budapest, aug. 23. A somogy megyei Tab községben Szántó Gyula lókereskedő a vásárban dinnyét vett, amelyet családjával együtt elfogyasztott. Pár óra múlva az egész család rosszul lett. Másnap Szántó és két éves Feri fia meghalt. Szántó-

nét és két másik gyermekét a székesfehérvári kórházba vitték. Állapotuk lényegesen javult. Szántó tehát a jelek szerint mérgezett dinnyét vásárolt. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

4800 pengőt loptak el egy Simonyi-uti villából

Vakmerő betörés álkuics segítségével

(A Hajduföld tudósítójától.) Neubeier Sándor nyugalmazott pénzügyi tisztviselőnek Debrecenben a Simonyi-uton van villája, azonban ők mostanában a Szent Anna-utcai lakásukban laktak, míg a villa lakatlan volt. Neubeier a mult nap kiment a Simonyi-utra, hogy megnézzze, rendben van-e minden a nyári lakásban. Ekkor azonban kellemetlen meglepetés érte. A lakás ajtaját nyitva találta s a szobákban nagy rendetlenség volt, a szekrények ajtaja tárva-

nyitva. Tüzetesebb vizsgálódás után megállapította, hogy az egyik szekrényből

4800 pengő készpénz eltűnt.

Azonnal megtette a feljelentést a rendőrség s megindult a széleskörű nyomozás a tettes kézrekerítésére. Minden jel azt mutatja, hogy a betörő álkuics segítségével hatolt be a lakásba s ugyanígy nyitotta ki a szekrényeket is, mert a záruk mindegyike sértetlenek.

Véres harc Bukarestben banditák és a rendőrség között

Bukarest. (A Hajduföld tudósítójától.) Ma délelőtt a rendőrség és egy banditacsapat között véres harc játszódott le a városban. Az összeesküvés előzménye az, hogy az éjszaka folyamán egy rablóbanda több helyen betörtést kísérelt meg. A rendőrség megtudta azt, hol van a banditák rejteke, s ma reggel rajtaütött a társaságon. A rablók azonban felvették a harcot a rendőrséggel és csakhamar valóságos sortűzek verték fel a környéket, melynek la-

kossága, melyet már régóta rémületben tartanak a banda tagjai, a rendőrök segítségére siettek.

Délelőtt 11 órakor végre sikerült ártalmatlanná tenni a rablókat, addig azonban

egyikük meghalt, többen közülök halálosan megsebesültek.

Egy fiatal embert, aki a rendőrség segítségére sietett, haldokolva szállították a közpórházba. Többen megsebesültek a rendőrség részéről is.

Öt évig tagadta, hogy cigarettázott a színházban,

míg végre elitelték megvesztegetési kísérletért kétheti fogházra

(A Hajduföld tudósítójától.) Érdekes bűnügyet tárgyalt csütörtökön a debreceni törvényszéken Rézler Ervin tanácselnök büntetőtanácsa. A vádlott Sörös Imre hajduhadházi legény volt, akit megvesztegetéssel vádolt meg az ügyészség. Sörös Imre ugyanis még 1923 őszén ideáljával együtt bent járt Debrecenben és este elmentek a színházba, ahol éppen akkor egy operettet játszottak. A felvonás után Sörös kivonult a folyosóra, hogy ott egy cigarettát elszívjon. A rendőr észrevette és figyelmeztette Sörést, hogy azonnal oltsa el a cigarettát vagy menjen le dohánnyozni a színház elé. Sörös szégyelte, hogy az ideálja előtt szólították meg, s gondolt merészet és nagyot, bele-nyult a zsebébe,

előhuzott onnan kétszázötven koronát és a rendőr markába nyomta.

A rendőr erre leigazoltatta a legényt és megvesztegetés kísérlete miatt feljelentette. Sörést megidéztek, azonban semmiképpen sem akart emlékezni az esetre, sőt a leghatározottabban kijelentette, hogy ő a cselekmény idejében nem is volt Debrecenben. 1923-tól 1928-ig folyt ez ügyben a nyomozás, számtalanszor becitálták Sörést s végül is a bizonyítékok alapján öt év múlva csütörtökön tárgyalták a bíróság előtt az ügyet, amikor is Sörös — ugylátszik, belefáradva a folytonos tagadásba — kijelentette: lehet, hogy ő a bűnös, azonban semmire sem emlékszik vissza. A bíróság azonban bebizonyítottak vette

a bűnösségét és megvesztegetés kísérletének vétsége miatt kétheti fogházra ítélte. Az ügy még most sem ér véget, mert úgy az ügyész, mint a vádlott felebbezett a táblához.

A külföld humora

Ha tudná egy ilyen ágrólszakadt, mennyire irigylő egy magunkfajta az étvágyáért.

„Fau.”

Tüztöltcsákánnyal hasított a ketté ellenfele koponyáját

Kaposvár, augusztus 23. A somogy megyei Kéthely község tüztöltőmulatságán Nemes János belekötött Fáró Imrébe és ennek István nevű öccsére. A verekedés hevében Fáró Imre előkapta tüztöltőcsákányát és azzal Nemes fejét valóságosan kettészelt. Nemes János percek alatt kiszívott, de súlyosan megsérült Fáró Imr is, akit Nemes késével megszürt.

Öszre elkészül a népfürdő

(A Hajduföld tudósítójától.) A városi közgyűlés 11,000 pengő szavazott meg, hogy ebből az összegből a Népház pinchehelyiségében népfürdőt létesítsenek. A belügyminiszter ezt a határozatot a napokban jóváhagyta, mire most a városi tanács intézkedett, hogy a műszaki osztály a népfürdő építésére tegye meg a szükséges előkészületeket. A városi tanács azt szeretné, ha ősz végére már teljesen elkészülne a népfürdő, melyben a szegény emberek, valamint a munkásosztály tagjai 10 filléres jegyekkel fürödhetnek.

Halálra gázolt az autó egy gyermeket

(A Hajduföld tudósítójától.) Halálos szerencsétlenség történt tegnap Püspökladányban. Schwarcz Lajos budapesti lakos autójával haladt a község főutcáján, ahol Tóke Imre 7 éves kisfiu játszódott. A gyermeknek már nem volt ideje kitérni s a rohanó autó alá került, amely halálra gázolta a szerencsétlen kisfiut. A püspökladányi csendőrség értesítette a szerencsétlenségről a debreceni ügyészséget, amely azonnal megindította a vizsgálatot. A vizsgálóbíró és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos délután ki is szállottak a helyszínre a vizsgálat megejtése végett. A helyszíni szemlén fogják megállapítani azt is, hogy kit terhel a felelősség a kisfiu haláláért.

Hirdessen a Hajduföldben!

Négyszázéves a debreceni Ispotály

Örvendtes jubileumi eseménye lesz jövőre Debrecennek: az Ispotály 400 éves jubileuma.

Az Ispotályt 1529-ben, tehát három évvel a mohácsi vész után alapította Debrecenben a mostani város gazdái hivatal helyén *Konez László* debreceni polgár. Az alapítványi jellegű intézmény kezdetben a város patronátusa alatt működött, mikor azonban *Méhusz Juhász* Péter idejében az egész város a reformációhoz csatlakozott, az Ispotály a mostani helyére tételtt át és véglegesen az egyház felügyelete és gondozása alá helyezték, mint ahogy ma is ott van.

Az Ispotály mostani vezetősége a ritka évforduló alkalmából a világ protestáns országainak június 20-án Zürichben tartott belmisszió gyűlésében a legkiválóbb külföldi tudósoknál érdeklődött, hogy van-e ilyen nagymultu szeretetintézményük. A válasz az volt, hogy Németországban alakultak ugyan mindjárt a reformációt követő első évtizedben hasonló szeretetintézmények, azonban a harmincéves vallásháborúk viharai egytől-egyig elsepertek őket s a ma működő szeretetintézmények sokkal kisebb multra tekinthetnek vissza.

Debrecen város és a debreceni református egyház tehát méltán büszke lehet Ispotályára, hiszen a maga nemében egyedül álló intézmény van a birtokában. A magyar nemzet mostani megaláztatásában minden eszékelt fel kell használnunk arra nézve, hogy népünk értékes tulajdonságait a minket alig ismerő és éppen ezért nem egyszer gyűlölő, ellenséges világ szeméi elé állítsuk. Még az elmúlt nyár folyamán is egy olyan francia újság került a kezünkbe, amelyben rólnak csak mint „vad tatár-magyarok”-ról beszéltek. Éppen ezek miatt nem szabad népünk egyetlen nevezetes történelmi értékét sem feledésbe veszni engednünk, hanem ellenkezőleg azokra állandóan és nyomatékosan rá kell mutatnunk.

Ilyenformán tehát az Ispotály négyszázados jubileuma még az integritásunkért folytatott küzdelemünkben is értékes fegyverünk lehet.

A helyszíni rajzok készítése megnehezíti a kisemberek építkezését

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az OFB útján a Samsoni uton, a Nyulason és még számos helyen igen sok kisembert kapott házhelyet. Ezek meg is kezdték az építkezést, azonban a FAKS által nyújtott kölcsön oly kevés, hogy abból csak a legnagyobb nehézségek között vagy egyáltalán sehogy sem teik ki az építkezés. Ezeket az építkező embereket számos más teher is nyomorítja. Ilyen például az építési szabályzatnak az a rendelkezése, amely szerint az építkezés megkezdésekor helyszínrájt kell benyújtani a műszaki osztályhoz. Ez a helyszínrájt a legkisebb teleknél is 12 pengőbe kerül, tehát olyan összegbe, amit ezek a szegény emberek nem bírnak el. Épp ezért ezek most kérvényt intéztek a városi tanácshoz, hogy tekintettel nehéz helyzetükre, tekintsen el a helyszínrájt bekívánásától. A városi tanács csütörtökön foglalkozott a kérelemmel, de miután az építési szabályrendelettel eltekinteni nincs módjában, felhívta a kérvényezőket, hogy kérelmükkel forduljanak a közgyűléshez.

Tizenötévi fegyházra ítélt a törvényszék egy gyermekgyilkos anyát

Marólugot öntött kéthónapos csecsemője szájába, aki borzalmas kínok között kiszenvedett -- Gyilkosság büntetésében mondotta ki bűnösnek a debreceni törvényszék

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szándékos emberöléssel vádolva állott csütörtökön a debreceni törvényszék Rézler Ervin dr. büntetőtanácsa előtt Szabó Margit 22 éves debreceni leány, aki ez év júliusában kéthónapos gyermekét maróluggal itatta meg s a kisgyermek borzalmas kínok között kiszenvedett.

Szabó Margit özv. Vértess Rezsőné József kir. herceg-utcai lakosnál volt alkalmazásban. Megismerkedett egy Zeke Gábor nevű lüzérrel, akivel éveken keresztül szerelmi viszonyt folytatott. Ebből a viszonyból júliusban gyermeke született. Szabó Margit a csecsemőt egy Szatmári Sándorné nevű asszonynak adta tartás végett. Minthogy azonban a gyermektartás mind több és több pénzt emésztett fel, Szabó Margit pedig szegény volt, de meg a szegénye is bántotta, elhatározta, hogy

kioltja gyermeke életét.

Borzalmas tervét heteken keresztül fontolgatta s mint a vizsgálat folyamán több alkalommal elmondotta, Zeke Gábort is beavatta a szándékába, aki szintén helyeselte a tervét, sőt amikor neki aggályai támadtak s felébredt a lelkiismerete, még ő volt az, aki mindenáron igyekezett rábeszélni, hogy ölje meg a gyermeket.

Végül is mindent előkészített a gyilkosságra. Gazdája pálinkáspoharába marólugot öntött s

a mérges folyadékot július 29-én gyermeke szájába öntötte.

Borzalmas tette után sietve elhagyta a házat. Az udvarban lakó Major Gáborné azonban csakhamar figyelmes lett a megmérgezett gyermek hangos sirására és berohant a lakásba, ahol a csecsemőt habzó szájjal, elkéült arccal, borzasztó kínok között vergődve találta. Természetesen azonnal jelentést tett a rendőrségnek az esetről, ahonnan rögtön kiszállították a helyszínre, a vizsgálat megejtése végett.

Szabó Margitot természetesen azonnal letartóztatták. Ügyében tegnap, csütörtökön tartotta meg a főtárgyalást dr. Rézler Ervin törvényszéki tanácselnök büntetőtanácsa. A bíróság előtt Szabó Margit megis-

mélte a korábban a rendőrség és a vizsgálóbíró előtt tett beismerő vallomását. Elmondotta, hogy nagy nyomora, — huszonegy pengő volt a havi fizetése, — a gyermektartás egyre növekvő költségei és szegénye vitték rá a bűnre. Hosszu ideig tusakodott magában, hogy mit tegyen a gyermekével, de nem talált más módot, mint hogy maróluggal megmérgezze s ezzel megszabadul minden további költségtől és nem kell félnie attól sem, hogy idegenek előtt kitudódik a szegénye. Felébredő lelkiismeretét Zeke Gábor, — akitől szerinte a gyermek való volt, — oszlatta el, amikor ő is ezt az egyetlen módját találta a gyermektől való megszabadulásnak és

rábeszélte őt, hogy gyilkolja meg a csecsemőt.

A tanuként kihallgatott Zeke Gábor viszont azt adta elő, hogy ő 1924-ben jó ismeretségben volt Szabó Margittal, de nemsokára szakított vele. Tagadja, hogy a gyermek tőle származott volna s így természetesen tagadja azt is, hogy a gyilkosságra ő rábeszélte volna Szabó Margitot.

Vallomása után a bíróság szembevitte Szabó Margittal, aki ezek után is fenntartotta a vallomását s szemébe mondta Zeke Gábornak, hogy a gyermek tőle való és hogy rábeszélte a gyilkosság elkövetésére. Major Gábornét hallgatta ki ezután a bíróság, aki legelőször akadt rá a megmérgezett gyermekre, majd dr. Horváth Arthur törvényszéki orvoszakértő terjesztette elő véleményét, amelyben minden kétséget kizáró módon megállapítja, hogy a gyermek halálát a szájába öntött nagymennyiségű marólug okozta.

Ezután a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, majd hosszas tanácskozás után dr. Rézler Ervin tanácselnök kihirdette a törvényszék ítéletét, mely szerint Szabó Margitot

előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés büntetésében mondotta ki bűnösnek a törvényszék és ezért őt tizenötévi fegyházbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen egy a vádlott, mint dr. Altdorffer Gyula királyi ügyész felebbezést jelentettek be az ítélet táblához.

Ne tétovázzon,

hanem ha a Kossuth uccán jár 7 szám alatt, térjen be Pálffy üzletébe, s győződjön meg róla, hogy összes háztartási, fűszer, csemege, gyümölcs és ital szükségletét ott szerezheti be a legelőnyösebben.

TELEFON :

16-94

HIREK

1928 augusztus 24. (Péntek)

Prot.: Bertalan. Kath.: Bertalan.

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Időjárás: Egyelőre még nyugtalan, és éjjel hűvös idő, később javulás várható.

Varosi muzeum nyitva 9-12-ig, 2-4-ig.

A gyógyszerárak közül következnek tartanak éjjeli szolgálatot: Megváltó Piac-u. 18., Arany Egysz. Kossuth-u. 8., Muraközy Hunyadi-u. 5., Magyar Korona Péterfia-u. 10., Nádor Szt.-Anna-u. 66., Csokonay Mester-u. 43., Arany János Csapó-u. 66.

— Az amerikai magyar kivándorló kintingens. Budapestről jelentik: Az amerikai kivándorlási törvény szerint ebben az évben 470 magyar kivándorló léphet az Egyesült Államok földjére.

— Ismét egy propaganda film. Fekete Béla és társa cég nemzetközi propaganda filmet készít, amelyen a magyar városok kulturáját akarja ismertetni. Fekete ez irányban megkezdte Debrecen városát is. A tanács közölte vele, hogy a film elkészítésére nem hajlandó egyetlen filiert se megszavazni.

— Debrecen nem ad pénzt a tihanyi kálvária építésére. Tihanyban IV. Károly király emlékeztére egy kálváriát készítettek a tihanyi hegyen. A kálvária 14 stációjának megépítését a csonkaország 14 vármegyéje vállalta magára, a további építkezésekhez az emlékbizottság a városoktól kért hozzájárulást. Debrecen város tanácsa csütörtöki ülésén foglalkozott a kérelemmel, amelyet nem teljesített, miután ilyen célokra semmiféle fedezet nem áll rendelkezésre.

— Az osztályorsjáték huzása. Az osztályorsjáték huzásán a következő nagyobb nyeremények huzattak ki: 50.000 pengőt nyert 75647. 15.000 pengőt nyert 55539. 4000 pengőt nyertek: 26228, 70388. 2000 pengőt nyertek: 31000, 31837, 402664, 45186. 1000 pengőt nyertek: 13030, 29536, 89765. 600 pengőt nyertek: 2014, 3285, 13058, 23440, 30766, 44589, 45778, 49962, 60393, 8209, 7845. Ezenkívül 500 pengőt nyert 37 szám, 200 pengőt nyert 91 szám és 125 pengőt nyert 1857 szám. A huzás folytatása augusztus 24-én reggel fél kilenc órakor lesz.

— Az „égi irás” is közszemlére kibocsátott hirdetés — állapította meg a városi tanács. Az egyik budapesti cég varsánap mutatja be Debrecenben az égi irást, mikor is repülőgépből kibocsátott füsttel írják az égre a Franck kávé reklámját. Most azután kiderült, hogy az égi-hirdetés a hirdetési szabályrendelet körébe tartozik és azért épp úgy fizetni kell, mint ha valamelyik hirdető oszlopra ragasztanának ki plakátot. A városi tanács megállapította, hogy az „égi-írás” is közszemlére kibocsátott hirdetés, mely után meg kell fizetni a hirdetési díjat s épp ezért 30 pengőt rótt ki a Franck cégre.

— A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 tól 7-ig. (József kir. hg u. 16., bejárat a kapu a'att.)

Műasztalos munkák legszebbek
Bessenyei Gyulánál
Debrecen, Kölcsey-utca 3. szám.

Rádió-műsor. Augusztus 24. Péntek, Budapest. Délelőtt 9.30 és 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben 12 órakor déli harangszó az Egyetemi-templomból. Utána: Kamarazene (Temesváry—Kerpely—Polgár). 1. Adam: Nürnbergi baba — megnyitó. 2. Bach—Gounod: Ave Mária. 3. Glinka: Rusiau és Ludmilla. 4. Pécsi József: Induló. 1. Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, ételmiszerárak. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 5: Gaál István dr természettudományi előadása: „Természettudományi koholmányok.” 5.45: Keringő-délután. Zenekari hangverseny. 1. Josef Strauss: Sphaerchklänge. 2. Lanner: Pester waltzer. 3. Johann Strauss: Morgenblätter. 4. Ziehrer: Weaner Maedln. 7.15: Gyorsirás tanfolyam. (Szlabej Géza tanár.) 8: Hangverseny. Közreműködnek: Radnai Erzsé, a Városi Színház operatársnője, Dullien Klára hegedűművész, Polgár Tibor, Horváth Éva és Kazacsay Tibor zeneszerzők, Zongorán kíséri: Polgár Tibor. 9.30: Pontos időjelzés, hírek, ügétversenyeredmények. Utána: A Spolarich-kávéházból Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld: Bécs (517,2 és 577). Délelőtt 11 és délután 4.15: Hangverseny. 7.45: Vigjáték-előadás. Utána tánczene. Berlin (483,9) Délelőtt 5.30: Szórakoztató zene. 9: Schubert fiatalkori művei. Boroszló (322,6) Délelőtt 4.30: Magyar zene. 8.30: Wedekind: Der Schnellmalter. Tragikomikus színjáték. Mainz-Frankfurt (428,6) Délelőtt 1: Gramofonzene. 8.15: Ibsen: Rosmersholm. Szindarabelőadás. Prága (348,9) Délelőtt 5.40: Hangverseny. 7.30: Vidám-est. 8.30: Színelőadás. 9: Hangverseny Brünnből. Róma (477,8) Délelőtt 1: Rádió-trió. 5.30: Hangverseny. 9: Ének- és zenekari hangverseny.

Négyszáz pengőt lopott két fiatal leány. A múlt nap Debrecenbe jött Böszörményi Jenő hajdubagosi jegyző. Kiment a Nagyerdőre, ahol leült egy padra s itt a nagy melegben elnyomta az álom. Amikor felébredt, észrevette, hogy alvás közben valaki kilopta a zsebéből 400 pengőt és különböző iratokat tartalmazó tárcáját. Azonnal panaszt tett a rendőrségen s Székely Mihály detektív megindította a nyomozást. A nyomozás eredménnyel járt, amennyiben megállapította, hogy a tárcát két fiatal leány lopta el az alvó jegyzőtől és a pénzen ruhákat vettek maguknak, csak 50 pengőt hagytak meg, amit később akartak elkölteni. Ezt a pénzt meg is találták náluk visszajuttatták jogos tulajdonosának, a két leány ellen pedig megindult az eljárás.

A patkányok irtása a szinigazgató kötelessége. A városi tanács versenytárgyalást hirdetett a Csokonai-színház nézőterének linoleummal való burkolására és már be is érkeztek az ajánlatok, melyek szerint 11.000 pengő körül lesz a linoleum ára. A megrendelésről még nem intézkedtek, azonban a tanácsulésen felmerült az a kérdés, hogy az új linoleumot nem fogják megrágni a patkányok, melyek ismét garázdálkodnak a Csokonai-színházban. A városi tanács hivatkozással egy régebbi határozatára, értesítette a szinigazgatót, hogy ezentúl az ő kötelessége lesz a patkányok irtása, melynek ha nem tenne eleget, a patkányok által okozott károkat neki kell megtéríteni a város részére.

Ólmot vesz
lapunk kiadóhivatala
József kir. herceg-u. 16.

Hírek a rendőrségről. Kulcsár Herman debreceni műszerész lakásába a múlt nap ismeretlen tettes behatolt és a fiókban talált 300 pengő készpénzből százat elvitt, kétszázat azonban ott hagyott. — Glück Herman Bádogos-utcai lakoshoz beállított egy fiatalember és 52 csomag dohánykötöző zsinéget kínált megvételre. Glück előtt gyanus volt a dolog s felszólította a fiatalembert, hogy hozzon bizonyítékot arról, hogy a zsinégeket becsületes úton szerezte. A fiatalember azzal távozott el, hogy igazolványért megy. Otthagytta a zsinégeket, ő maga azonban nem tért vissza. Glück a zsinégeket felvitte a rendőrségre, ahol megindult a nyomozás a különös fiatalember után. — Berger Herman, a hajduszoboszlói szikvizgyár vezetője a múlt nap vonaton Debrecenbe jött a feleségével. Utközben a vasúti kocsi ismeretlen tettes ellopja felesége 1600 pengő értékű briliáns gyűrűjét. A rendőrség a feljelentésre erélyes nyomozást indított a tolvaj után. — A napokban felütni a debreceni állomáson a szolgálatot teljesítő rendőrnek, hogy a várakozó utasok között egy gyanus kinézésű fiatalember tolakodik. Felkísérte a rendőrségre, ahol előadta, hogy Makovics János Jánosnak hívják és Karcagra való. A rendőrségnek az a véleménye, hogy az illető zsebtolvaj, minthogy azonban nem bizonyult rá semmi büncselekmény, visszaküldik Karcagra.

Az Új Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárusnál.

Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad kiadóhivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szíves figyelmét.

A tyukok tojáshozamának fokozása. Most megjelent hízagpótló könyv minden baromfitenyészőnek és gazdának nélkülözhetetlen. Ára P 120. Gazdasági Baromfi-nyesztés, 38 színes és 125 szöveg közötti ábrával, 344 oldal terjedelemben. Ára P 12. Mindkét könyvet Bakoss László gazd. akadémiai tanár írta. — Kapható Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésében, Piac-utca 8. Telefon: 2—96.

Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehérsárga, keze reszket, emlékezőképessége csökken, annál naponta egy pohár terheszetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza az emésztést és jó közérzetet teremt. A forró égv országokban észlelt orvosi tapasztalatok a Ferenc József víz hatását különösen vértanúnál és olyan gyomorbetegségek esetén, melyek a váltólázal egyútt lépnek fel. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Balesetek. A múlt napokban sok baleset fordult elő a városban. Kovács Béla géplakatos Nyilas-telapi lakos mozdonyserelés közben súlyosan megsértette kezét, ugyancsak a kezén sérült meg Wirtz Antal malommunkás. — Korbuly József napszámosnak a vagonajtó roncsolta össze a kezét. — Szabó Sándor napszámost ivarozás közben érte a baleset. Leesett a lovak közé és a lábán szenvedett súlyosabb természetű zúzódásokat s a mentők részesítették első segélyben. — Hirsch Béla cipőfelsőrész-ragasztó pedig munkaközben tréfából az égv gyujtót a ragasztó edénybe dobta s az ebből kicsapódó láng súlyosan összeégette arcát. Ki kellett szállítani a bőrgyógyászati klinikára, ahol ápolás alá vették.

Lapunk Budapestten állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában. VIII., Baross-tér 10.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleményei:

METEORBAN

Szombaton:

Egy mindenki ellen

Kalandtörténet 8 felvonásban.
Mindszenty Mária és Carlo Aldinivel.

És a fényes kísérelő műsor!

Előadások: 7 és 9 órakor.

Egyszer fizet 30 fillért
és ezért az összegért tíz szavas
Apróhirdetését
HÁROM REGGELI LAP

a HAJDUFÖLD,
DEBRECENI UJSÁG és a
DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG

egy időben közli.

Hirdetés feladás a kiadóhivatalban:
József kir. herceg-utca 16. sz.

Péntek—Vasárnap:

VIGSZÍNHÁZ

Két attrakció!

KIZÁRÓLAG CSAK FELNŐTTEKNEK!

Páris áldozata

regény a párisi bohémvilágból 8 fejezetben.

A főszerepekben: VEREBES ERNŐ és ANDRÉE LA FAYETTE.

Megelőzi:

A sárga sátán

az amerikaiak harca az opiumcsempészek ellen 10 fejezetben
a főszerepekben: RICHARD TALMADGE

URÁNIA

LUCIANO ALBERTINI attrakció!

A legyőzhetetlen

(Rinaldo, a bilincstörő)

érdekfeszítő kalandtörténet 10 felvonásban
Női főszerepekben: VIVIAN GIBSON

Megelőzi:

Nem vagy legény Berci!

két felvonásos bohózat

Hajduszoboszlón
terményt a legmagasabb áron vásárol
Lovass Károly terménykereskedő.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.58

Budapest 90.56 és fél. Berlin 123.71. New-York 519.32 és fél. London 2520.12 és fél. Páris 15.39. Belgrád 9.129. Bukarest 3.18. Bécs 73.20. Amsterdam 208.17 és fél.

Hivatalos devizaártozományok:

Egy angol font 27.90—28.05. száz „belga” 79.95. száz cseh korona 16.96—17.64. száz dán korona 152.70—153.30. száz dinár 10—10.06. száz dollár 570.20—572.20. száz francia frank 22.55—22.75. száz hollandi forint 229.40—230.40. száz lengyel zloty 64.10—64.40. száz lei 3.50—3.55. száz lira 29.95—30.20. száz német márka 136.30—136.80. száz norvég korona 152.90—153.50. száz osztrák schilling 80.75—81.10. száz spanyol peseta 95.10—95.70. száz svájci frank 110.35—110.75. száz svéd korona 153.20—153.80 pengő.

Gabonátözsde:

A készrúpiacra az irányzat ellanyhult, a forgalom azonban vontatottan indult. A tisza-vidéki búzát 27.20—27.95, a felsőtiszai 27.10—27.85, az egyéb származásút 27—27.80 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 25—25.25 pengő között mozgott.

A terménycikkek piacán az üzleti tevékenység jelentéktelen, mert a termelők a piacon felkínált árak mellett nem hajlandók árujukat piacra bocsátani. A takarmányárakat 27—28, a sörárakat 28.25—31.50, a zabot 26.75—27.50, a tengerit 31.75—32.50 pengővel jegyzik névlegesen minőség szerint.

Állatvásár:

A sertésvásárra 1191 darab sertést hajtottak fel. Eladatlán maradt 267 darab. Eladatlán maradt 267 darab. Az irányzat tartott. Árak: a öreg zsirsertés 1.86—1.90. Ila 1.66—1.72. fiatal nehéz 1.94—1.98 kiv. 2. közep 1.88—1.92. könnyű 1.30—1.50. szedett közep 1.74—1.80. urasági angol 1.60—1.70. szedett angol 1.44—1.68. süldő 1.44—1.64 pengő kg-ként. Szalonnás felsertés 2.36—2.48. szalonnagyiban 2.08. hus 2.32—2.48. zsír 2.40—2.44 pengő kg-ként.

Az anyagi gondok nehéz napjaiban,

amikor ugyszólván senkinek a keresete nem fõdi a kiadásokat szép pénzt kereshet

mint fõ- vagy mellékfoglalkozással, ha értékes és érdekes könyveinknek részletfizetéses terjesztésére vállalkozik. Mi ugyanis megtanítjuk, hogyan kell eladni könyveket részletfizetésre. A mi kiadványaink mind márkás, irodalmi művek, amelyeknek terjesztésével tehát tisztességes megélhetési vagy mindenesetre szép mellékjövédelmet biztosíthat magának. Még ma írjon díjtalan ismertető nyomtatványokért, amelyeket szívesen megküld a

„PALLADISZ” könyvosztálya
Budapest, V. Alkotmány utca 4. sz.

SAFFÁR MIKLÓS műlakatos
viz- és villanszerelési vállalkozó
Debrecen, Darabos-utca 50. szám alatt.

Olcsó, jó és tartós KALAPOT csak
M. Nagy Mihálynál
vehet. Színházi átjáró

754. sz.
1928.

Mértékhitelítés

Felhívunk Debrecen sz. kir. város II., III., IV. kerületben és a külsőségeken lakó kereskedők, iparosok, gazdálkodók, cséplőgéptulajdonosok, terménykereskedők, piacokon árusító termelők, gazdák és kofák, gyümölcskereskedők, rőfösök, fakszedők és általában véve mértéket és mérőeszközök használó mindazon felek, akik az 1907 évi V. tc. 16 §-a értelmében vagyis a közforgalomban hitelítésre kötelezett mértéket vagy mérőeszközöket használnak, hogy azokat f. évi szeptember hó 3-ikától november hó 17-ig időszakos hitelítésre a debreceni m. kir. Mértékhitelítő hivatalnál Tekei-utca 79. szám alatti hivatalos helyiségében mutassák be. A hitelítés napjáról minden egyes nyilvánított fél a hivatal által posta útján is értesített s felhívunk, hogy az átiratban feltüntetett napon és időben összes mértékeiket teljese tisztán, rozsdamentes állapotban mutassák be időszakos hitelítésre.

Akik a mértékhitelítő hivatal nyilvántartásába nem szerepelnek, avagy tévedésből vagy helytelen címzés folytán értesítést nem kaptak, annak dacára kötelesek mértékeiket időszakos hitelítésre bemutatni, mert ellenkező esetben minden hitelítésellen mérőeszközöt használó fél ellen a kihágási eljárás folyamatba fogtatni, ami a mérőeszközök elkobzását is maga után vonja.

Debrecen, 1928. augusztus hó 1.

Állami mértékhitelítő hivatal
Debrecen.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. (Bika szálló mellett sarkon)

Kerítésfonatok és tuskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legutányosabban beszerezhető a

Tüzelő és Épülettakerekedelmi Rt.-nál Debrecen Sas-u. 4.
(Kossuth-utca sark. Kölcsonó Segélyző palota.)

Ramminger hölgyfodrász

Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 15-37. Tartós villanyöndölálás

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében
Piac utca 10. (Bikával szemben.)

Meghívó!

Magán vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával
Budapestben

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel Park Nagyszálloda. Budapest, VIII. Baross-tér 10. szám
mert

20 százaléki engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból,

10 százaléki engedményt kap, olcsó éttermi árainkból. (Kifűnő házikonyha!)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhetsz egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát! Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan családi jelleg

Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. — Előzetes szobarendelés ajánlatos!

Bikszádi gyógyforrásvíz

gyomorfájás, nehéz emésztés, gyomorégés ellen a legjobb.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a **HAJDUFOLD**-ben
a **DEBRECENI UJSÁG**-ban és a
a **DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG**-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíttatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

Megértő
pajtást s barátot uriember személyében keres fiatal független barna, molett nő, anyagi érdekek nélkül, leveleket: „Valakit várok” jelígre a kiadóba kérem. — Névtelenre nincs válaszom. 5859

HÁZASSÁG

Két
intelligens jó megjelenésű fiatal nő házasság céljából megismerkednének fiatal, jómegjelenésű uriemberrel. Irjanak bufizuránának „Fekete tulipán”; hosszú hajúnak „Hozomány” jelígre. 4374

LAKÁS

Kettő
személyes butorozott szobát keresek gyermektelen házaspárnak konyhahasználattal. — Cím a kiadóban. 529

Beleegség miatt
kiadnám elsőrendű vendéglőmet percentes szakembernek. Cím a kiadóban. 529

Kiadó
kényelmes uri lakás, villamos megállóhoz közel, Sestakert, Komlóssy-ut 66. sz. alatt. — Értekezni lehet ugyanott. 4355

Különbejárata
butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással, Sas u. 3. 4362

Vénkertben
egy szoba konyhás lakás gyümölcsös, kerttel t. évi 50 pengőért bérebeadó. Máté ingatlaniroda, Piac u. 30. 4365

Kis szoba,
konyha lakást keres magányos nyugdíjas özv. nő. Cím a kiadóban 4373

Kétszobás
lakás kiadó. Meszena u. 19. 518

Butorozott
szobát konyhával vagy konyhahasználattal keresek három személy részére. Cím: Hajdúföld kiadóba kérem. 521

Kiadó
utcai butorozott szoba fürdőszoba használatlalt két személynek, esetleg ellátással Piac utca 10. II. em. 517

Szoba
konyha, kamara, külön udvar kiadó Budai Ézsaiás utca 15. 5849

Egy
szoba, konyha, előszoba kiadó szeptember 1-re. Lorántffy-u. 24. szám. 5839

Kiadó
egy butorozott szoba a Dóczy intézet és a Rákóczi piac közelében. Magoss-utca 25. 510

Kiadó
kis üzlethelyiség két piac közelében, kereskedés vagy ipari foglalkozásra is alkalmas Ötmalom-u 1. 511

Különbejárata
két személyes utcai szoba kiadó Széchenyi utca 3. 4349

Kertészet
céljaira bérebeadó 2000 négyszögöl kert és gyümölcsös, Széchenyi kert (ut) 9. 4346

Villatelek
a Libakert utcában eladó. Értekezni Gambriusban. 4344

Nagytelki
sarkon ház üzlettel, 3 szobás lakással eladó. Értekezni lehet a Gambriusban. 4343

Forgalmas
helyen több üzlethelyiség borbélynak, trafiknak, italmérésnek és cipésznek kiadó. Sámsoni ut 9. 5829

Kiadó
üzletek és egy műhelyhelyiség. Árpádtér 26. sz., Hadrázi ut 2. szám. 5827

Egy
nagy bolt kiadó irodahelyiségnek is megfelelő. Király-u. 5. özv. Balogh Zsigmondné. 1237

Utcai lakás,
mely áll 3 szoba, konyha, kamara, terrasz és pincéből, szeptember 1-re lelépés nélkül Szappanos-utca 16. sz. alatt kiadó. Értekezni csütörtökön délelőtt ugyanott, vagy Hajduszoboszló, Művész-utca 32. alatt bármikor. 4309

Különbejárata
butorozott szoba uriembernek kiadó központban, Gólya-utca 7. 1244

Különbejárata
butorozott szoba szeptember elsejére kiadó. Róth, Vörösmarty-u. 1. 4200

Üzlethelyiség
kényelmes téli, nyári lakás, Sestakert, Komlóssy-ut 66. szám alatt hol értekezni lehet. — 4011

Kiadó
kettő szoba, konyha és kamara. Hízaló góré, gyümölcsös, baromfi nevelők, szántóföld. Acél-utca 37. 4107

Irodának
alkalmas különbejárata szoba kiadó, esetleg butorozva, Arany János-u. 2. Hungária épület II. emelet, 9. sz. Nagy Samu 4001

AJÁNLAT

Motorral
favágást válllok házaknál jutányos áron, kisebb tételt is. Külsővásártér 5-a. 5857

Gyerekek
hajvágás 20 fill., fazonra 30 fill., bubi bubi 40 fill., borotválás 20 fill., Miklós-utca 53. Toma. 5861

Masszirozni
és félfürdőt adni házhoz elmegyek. Özvegy Nagyné, Darabos u. 27. 4372

Egy
jó fialós koca felesbe kiadó, Jánossi-utca 65. 4371

Teljes ellátást
ad tanítónő. Kifűnő koszt. Zongora, német, francia tanítás. Thaly Kálmán-u. 12. 4375

Középkorú
megbízható házias özvegy asszony két polgárral bármilyen, nőnek megfelelő tisztességes alkalmazást vállal szeptember 1-re. Varni tud. Megkeresést „Kezdő” jelígre a kiadóba. 4366

Kiadó bérlet
90 hold Macs 17. szám alatt. Értekezni Csapó-utca 30., vagy délelőtt a Függetlenségi Körben. 4341

Mindenajta
kőműves munkát vállal tervet és költségvetést készít Szabó Mihály, képesített kőműves mester. Lakás V. számú Dmke barakk, 5-ik ajtó (Hajnal-u. 5852)

Teljes
ellátásra vállalt három gimnáziumi alsó osztályu fiut Szent Anna-utca 31., utci emelet. 5855

Figyelem!
Megérkezett a békebeli I. oszt. kétszer mosott osztrói kovács kőszén. Kapható Jakobovits szénraktárban. Piac utca 47. Telefon: 604. 1002

Olcsó árak!
Egyszerű ruha facon 8.— Diszesebb plissé aljjal 12-től 14.— P-ig Győződjön meg kifogástalan munkámról. Nagy Rózsi, József kir. herceg-utca 11. 2012

Nyári szünet
alatt olcsó magán- esetleg csoportórát vállal elismerten jó hírű zongoratanárnő. Nyári hónapok alatt kívánságra magyar nótákat is tanít. Cim a kiadóban 2009

Fajborok
sajáttermés 80-180-ig literenként is hordótételnél engedmény — Arany János-u. 30. Rázsó Gyula-u. 2. sz. 2038

3-4
fiu vagy leány, esetleg egyetemi hallgató orth. izr. családnál teljes ellátást nyerhet. Simonffy-u. 12. Külön szoba. Zsidó gimnáziummal szemben. 4308

Gópirás!
munkát, (könyvek — jegyzetek, stb. leírását) vállalok. Cim a Hajdúfeld kiadó 2133

Női kalap
a „Buby” női kalapszalomban, szép csinos már 4 pengőtől. Átalakítás 2 pengőtől. Csapó-utca 65., Kisposta mellett.

Fehérnemű
varró női házakhoz ajánlkozik napi 2 pengőért. Szépen varr. Levélbeli felkeresést kér özv. Lankus Jánosné Burgondia-u. 8. 1188

Elsőrendű
házikoszt, négyfogásos ebéd 80 fillérért kapható ugy kihordásra, mint bent étkezésre. Csapó-utca 19. szám. (Knoll-ház). Udvaron közvetlen balra. 2011

Cukorkörte 20,
csemegekörte 30, pergamenkörte 50, (befőzéshez is). Zamatos háziibor literenként kapható Poroszlai-ut 53. 1297

A Margit
férfigőzfürdő tyukszemvágója ajánlkozik masszírozni, tyukszemet vágni. Levélhívásra házhoz megyek. Laboncz József, Honvéd-u. 5. szám. 4307

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv és Lapkiadóval.

FILE, HIMZÉS,
kelim, montirozás, festés, függöny összeállítás jutányosan készül Csapó-utca 4. sz. (melléklépcső). — Védéki megrendelést elfogad. 2007

Izr. leányinternátus
polgári, gimnáziumi, kereskedelmi tanulóknak. Debrecen, Szent Anna-u. 18. sz. Prospektus. 4329

Poloskairtást
lakások vizsgálatát, felelősséggel vállalom. Poloskaszer kapható. Kossuth-u. 47. sz. Nánássy. 4325

Fajdinye
jégbe hűtve állandóan a legolcsóbban beszerezhető a Köztisztviselők árudában. 460

Bérajtó
kényelmes, üzembiztos, megrendelhető — Telefon 11—47. 4158

Arckép s
igazolványba 3 darab fénykép 2 P Takács fényképésznél Kálvintér 3. 1226

Bármely
elemi iskolába járó tanulókat privát tanítás lakásért és csekély díjért elvállalná ref nyugalmazott tanító. Csak másodmagával van. Cim a kiadóhivatalban 5741

6 darab
levelezőlap 4-80 Bagdi fényképésznél, műterme Piac u. 9. 1299

Tisztán kezelt
házi óbor 1:30 Csapó 17 udvarban Szathmárinál 1275

Fényképes
levelezőlapok 6 drb 5 P. Családi képek, na gytások, feltűző jutányos árért Takács fényképésznél a Nagytemplom mellett. 1226

Szemüvegek
készítje orvosi receptre is Nagy Kálmán látzerész, Csapó ucca 12. Javító műhely. 3967

Arcképes
igazolványba 3 darab fénykép 6 P. Bagdi fényképésznél Piac u. 9. sz.

Ugy kivitelben,
mint árban Bagdi fényképész vezet. Műterme Piac u. 9. sz. 1299

Kölcsonöket
folyósítunk házakra, földekre, áru, értékpapír és egyéb tárgyi fedezetekre. A betétekre magas kamatot adunk. Gazdák Bankja Kossuth- és Batthyá-ucca sarok. 5842

KERESLET

Használt
jókában levő márkás írógépet megvételre keres Ecker, Klein, Sugár 4359

Keresek
perfekt gyors- és gépirónót dr. Jóna ügyvéd iroda, Fűvészkeret utca 523

Varnni
tanuló leányt felvesz Női és gyermekszabóság, Batthyány utca 6. 5860

Kiutó
fiu ügyes és szabó tanuló felvétetik Moskovits Piac-utca 41. sz. 5856

Munkásokat
felveszek motor utáni faapritáshoz állandó munkára, Külsővásártér 5-a. 5858

Házmester,
akitakaritást is végez, felvétetik Darabos u. 40. szám.

Keresek
gyermektelen házaspárnak kettőszobás — konyhahasználatos burotozott lakrészt. Telefon 9—72. 519

Kocsis
megbízható állandó alkalmazást nyer Szikvizgyárban, Csokonai-utca 31. szám 5291

Bejáró
takarítónő reggel 6—10-ig és állandó minden szakácsnő felvétetik. Arany János-utca 54., II. em. 4363

Nagykerékű
kéziszekeret megvételre keresek. Pollák, Miklós-utca 13. 4382

Keresek
üzlethelyiséget Piac-utca havi száz pengőért. Cim a kiadóhivatalban. 4380

Cipészegédet
raktári alja munkára felveszek. Hajdúhadház, Grünstein-udvar. 4369

Keresek
uridivatszakmában jártas helyi ügynököt. — Cim a kiadóhivatalban. 4383

Házvezetőt keres
vidéki orvos gyermektelen házaspár, ki nagyon jól főz és egy mindenessel a ház összes teendőit végzi. Személyes jelentkezés szeptember 29-én szerdán délelőtt 8—10-ig Angol Királyi nő szaloda portásánál. 524

Elsőrangú
főzőnő jó bizonyítványokkal szeptember 1-re felvétetik. Jelentkezés péntek és vasárnap 9—11 óra között dr. Láng szanatorium Kossuth u. 39. 4376

Cipésztanulót
keresek teljes ellátással. Ugyanott mindenféle cipőjavítást a legjutányosabban vállalk. Telek utca 41.

Egy
borbélysegéd állandó munkára felvétetik. — Molnár Hatvan ucca 69. sz. 524

Famegmunkáló
gépekhez ügyes megbízható gépmunkásokat hosszú gyakorlattal, jó bizonyítványokkal — azonnal felvesz Fahidi Testvérek Rt. Szoboszló-ut 3. 1074

Urakat
(hölgyeket) világcég akvizitőrnek fixfizetéssel, jutalékkal és prémiummal felvesz. Elektrolux Sz. nt Anna tiz. 516

Perzsaszőnyeg
veszek ebédlőbe. Cim a kiadóban. 4010

Asztalostanuló
felvétetik fizetéssel. — Vangor Antal asztalos Csapó-ucca 9. 4066

Tisztí
kocsisi állást keres, hosszú bizonyítványval, józan életű, komoly férfi, oly uricsaládnál, hol állandó helye lenne. Cimem Bosnyán József, Poesai, 405. szám. 5834

Tisztességes
ember kocsinak felvétetik, ugyanott kiutó fiu is. Ifj. Fülöp Ignác Wesselényi tér 121. szám. 5832

Cipész
tanuló felvétetik Dregán, Arany János-u. 1 512

Fűszerben
jártas ügynököt keresek. Ugyanott tanuló felveszek. — Lindenfeld, Dégenfeld tér 7. 4 345

Tanuló
felvétetik Radó selem és kelengyeüzletben, Széchenyi u. 11 4351

Német levelező
gyor- és gépirónói állást keresek. Cim: a kiadóban. 4353

Tanulót
felvesz Glattstein kárpitos mester, püspöki palota, az udvarban. 4350

Izraelita
felsőbb iskolai leányt teljes ellátásra elfogadok Hatvan utca 58 sz 4348

16 éves
fiu tejeskocsinak felvétetik. Miklós-u. 25. 4330

Kifutó fiut
azonnal felveszek Butörizlet, Miklós-u. 2. 4334

Teljes ellátásra
adnám orth. zsidó családnak első gimnázista kisfiát, lehetőleg a zsidó reálgimnázium közelében. Ajánlatok Rosensamen Ferenc, Nyirácsád címre 4328

Cipész
munkások felvétetik Dregán, Arany János-utca 1. 512

Dajka
kerestetik privát házhoz. Jelentkezés gyermekkel együtt a gyermekklinikán. 1296

Izraelita
felsőbb iskolai leányt teljes ellátásra elfogadok Hatvan-u. 58. sz. 3988

ELADÁS

Három
cégtábla fűszeresnek alkalmas eladó, Guttman, Piac-u. 64. 4377

Eladó
modern új ház Nyil-u. 94. sz. 4381

Fodrászberendezés
eladó Arany János-u. 2., Kereskedelmi Csarnok. Rakovits fodrász. 4378

Gázkályha
jókában levő eladó Simonffy-u. 7. I. 4367

Féltéres
és 7 dl. üveg eladó a Gambrinusban. 4370

Wertheimkassza
üzleti puld, kidugós cégtábla olcsón eladó Hatvan-u. 1., II. em. 17-a. 4368

Kandia-utcán
emeletes ház, kétrendbeli ötszobás, parkettes, teljes komforttal ellátott lakással eladó. Ezen ingatlan eladási ügyben kizárólagosan csak Máté ny. államp. tanácsos ingatlanirodájára tárgyalhat. Piac-u. 30. szám. 4379

Eladó
szőlő Andrassy ut 45. télen is lakható házzal. 3651

80 hold
tanyás szántóföld bérbeadó Hajduszoboszló Barbóc gyógyszerész. 4358

Nyilastelep
Német-u. 23. számú szép családház 3 szobás beköltözéssel, gyümölcsös 6 ezer pengőért eladó. Máté, ingatlaniroda Piac-u. 30 4364

Eladó
20 méh család kupkában és pergetett akácmez, 50 kg. Horváth Sándor Ujléta. 5853

FODRÁSZ
üzlet forgalmas három tükros olcsón eladó. — Percs Sándor, fodrász, Vecsey utca Nyilregyháza. 5854

1 kg.
meleg libahus 2.40 P. Schwarc Mór, József kir. herc.-u. 24. 4357

Teljes
ellátásra elvállal középiskolai tanuló intelligens ur családnál, minden iskolához közel — Hatvan-u. 2. I. e. 4356

Eladó
Haláp 147. számú tanyája 26 hold földdel, — szőlővel, gyümölcsös sel. Értekezni a helyszínen, Kiss Mihálynál. 5851

Eladó
Vámospécs és Ujléta között 101 kat. hold elsőrendű tanyás birtok, 6 hold jókában levő szőlővel, értekezni lehet Rákóczi-u. 57. sz. 5850

Eladó
modern új ház Nyil-u. 94. szám 4331

Eladó
Rákóczi utca 38. sz. ház három lakással, négy szobás, fürdőszobás, beköltözhető lakással. Ára 45.000 P. Darabos-utca 57. sz. ház négy lakással, három szobás beköltözhető. Ára 32.000 P. Ondódon 12 és fél hold tanyás föld, káholdanként 25000.— P. Bánkon 50 kat. hold tanyás, buzatermő föld 1700 pengőjével, 31 hold tanyás 1500 pengőjével.

Dienes iroda Fűvész-
kert-utca 16. 4324

Kandia utcán
emeletes ház, kétrendbeli ötszobás parkettes, teljes komforttal ellátott lakással, beköltözéssel eladó. Ezen ingatlan eladási ügyben kizárólagosan csak Máté ny. államp. tanácsos ingatlanforgalmi irodájára tárgyalhat, Piac-u. 30. 4332

Mikepércsen
az országútfélen, közel az állomáshoz eladó egy ház 1600 négyzetméter kerttel 234 ház szám. 5831

Eladó
egy 32 személyes körhinta. Megtekinthető Nyírmartonfalván vasárnap délután, közvetítő díjazok. 508

Köntőskert,
Töhötöm-utca 33. sz. ház szőlővel együtt eladó. 5840

Homokkert
elején, Szoboszlai Pap István utca 15. számú szőlő építkezésre kiválóan alkalmas, bőséges terméssel együtt eladó. Értekezni lehet dr. Tervej és dr. Kovács ügyvédeknel — Piac-u. 73. 1293

Természettudományi
könyvek olcsón megkaphatók. — Megtekinthetők Batthyány-utca 10, trafik. 5817

Egy
használt szelzon eladó Ispotály-utca 13. sz. 2124

Leányserkészkalap
jómínőségű olcsón eladó. Cim József kir. herceg-utca 16. 2029

Eladó
Rother-u. 10. számú 3 szobás lakás, kertjében ötszáz tőke cseme geszölő, nemes gyümölcsfák. 1266

ELADÓ
30—35 lapmóter, alig használt hajó deszka. különböző méretű leányfia gerenda József kir. h.-u. 16.

Mindenféle
szobabutorok egyben vagy darabonként eladók. Loránffy u. 11. 513

Jó hangú
koncertzongora eladó vagy bérbeadó a Gambrinusban. 4342

Körte
különböző, kilónként 20 fi lért kicsinyben, nagyban. Komlóssy ut 18. 514

Fancsikán
15 hold tanyásbirtok 2000 pengővel megvehető, vagy házal elcserehető. Cim Mandel József kir. herceg ucca 44. 1274

Eladó
egy nagy jégsekreány. Simonffy u. 28. 3993

VEGYES

Elveszett
Elep kövesdi birtokról e hó 19-én egy darab világos pej kanca mén fiával. Balfarán N. S. bilyog. Megtaláló vagy nyomravezető jutalomban részesül Bundi utca 4. 4360

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóval.